

ПАМ'ЯТКА ДЛЯ ГРОМАДЯН

Поширені способи вчинення терористичних актів:

- **мінування об'єктів критичної інфраструктури** (залізничні, авіаційні, водного та автомобільного транспорту);
- **мінування маршруту** пересування окремих груп та осіб (залізничні колії, автомобільні дороги);
- **застосування вибухових пристроїв**, закамують під побутові предмети в місцях масового скупчення населення (залізничні вокзали та станції, аеропорти, автовокзали);
- дії терориста-смертника, який використовує так званий "пояс шахіда" або автомобіль - "фугас" **на об'єктах критичної інфраструктури** та в місцях масового скупчення людей;
- **застосування вибухових пристроїв** (в тому числі хімічної зброї масового зниження) у поштових посилках або бандеролях (в тому числі адресовані конкретним особам);
- **збройне захоплення заручників.**

Заходи загальноупереджувального характеру.

Ознаки вибухонебезпечності пристроїв:

- залишені припарковані біля будинків автомобілі, невідомі жителям;
- звук з виявленого предмета (цокання годинника, клацання);
- наявність на виявленому предметі годинника, мобільного телефону, джерел живлення (батарейки) та електричних дротів;
- розтяжка з дроту, шпагату, мотузки;
- незвичне розміщення виявленого предмета;
- специфічний, невластивий навколишньому середовищу, запах;
- залишений портфель, валіза, згорток, мішок, ящик, коробка (на усіх видах транспорту та на залізничних вокзалах, автовокзалах, зупинках, аеропортах тощо).

Виявлення підозрілого предмета на об'єкті критичної інфраструктури чи поблизу нього, що може видатися вибуховим пристроєм, а також радіоактивних, хімічних та інших матеріалів, які представляють небезпеку.

1. Не залишати без уваги факт наявності підозрілих предметів та зберігати спокій;
2. Якщо виявлено забуту або нічийну річ у транспорті (залізничний, авіа, автомобільний) доцільним буде опитати людей, які знаходяться поруч, на предмет встановлення власника;
3. Не підходити до предмета, не торкатися й не пересувати його, не допускати до знахідки інших людей (не починати самостійно будь-яких дій із знахідками або підозрілими предметами);
4. негайно зателефонувати до поліції за телефоном 102 та повідомити про підозрілий предмет;
5. Не користуватися засобами радіозв'язку, мобільним телефоном тощо (вони можуть спровокувати вибух);
6. Припинити всі види робіт у районі виявлення вибухонебезпечного предмета, відвести на максимальну відстань усіх людей (не менше 100 м), які знаходилися

поблизу;

7. Дочекатися приїзду працівників правоохоронних органів та вказати місцезнаходження підозрілого предмету.

Перелік ознак, що вказують на можливу наявність в особи намірів або підготовку до вчинення злочину терористичного характеру.

Прямі ознаки:

- наявність посвідчення організації, яка вважається терористичною або релігійно-екстремістською;
- наявність особи друкованих, рукописних матеріалів, відеозаписів щодо саморобного виготовлення вибухових пристроїв, сумішей, отруйних речовин, форм, методів і тактики здійснення терористичних або екстремістських актів тощо;
- наявність в особи набору комплектуючих деталей, пристроїв, приладів, рідин, сумішей, речовин тощо, які можуть бути використані для саморобного виготовлення засобів терору;
- наявність в особи планів та схем об'єктів критичної інфраструктури; наявність в особи пропагандистсько-агітаційної літератури терористичного або екстремістського спрямування.

Побічні ознаки:

- використання особою підроблених документів, що посвідчують особу;
- наявність в особи низки дійсних документів (паспорт, посвідчення біженця, посвідка на постійне місце проживання), при вивченні яких виявлено розбіжності в установчих даних, ознак зміни зовнішності;
- наявність в особи фотографій або списків осіб, які за своїм посадовим або суспільним становищем можуть бути об'єктами терористичних актів;
- наявність у паспортних документах особи відміток про перебування в країнах, де розташовані бази підготовки бойовиків терористичних чи екстремістських організацій;
- прибуття в Україну через треті країни при наявності прямого транспортного сполучення;
- наявність у особи кодованих записів, таблиць умовностей, які можуть бути використані для встановлення і підтримання зв'язку між особами, можливо причетними до терористичної діяльності;
- спроби незаконно придбати документи, що дають право на відвідування державних установ транспортного комплексу на яких встановлено пропускний режим або нелегально проникнути на їх територію.

В усіх випадках про виявлення ознак вибухового пристрою, підозрілих предметів, осіб повідомляти - за тел. – 102 чергову службу Національної поліції України; за тел. (057) 700-16-61, (057) 700-34-50, 067-570-10-77 - чергового УСБ України в Харківській області.